

Land- og Bybefolkningens Korrespondance.

Af

Kontorchef Jerichau Christensen.

Under Overskriften: «Undersøgelse vedrørende den danske Bybefolknings- og Landbefolknings Korrespondance og om Rentabiliteten af Postbesørgelsen, til disse Befolkningsklasser» har Hr. Postmester, cand. polit. Kiørboe i Aalborg i næstsidste Hæfte af nærværende Tidsskrift offentliggjort en paa Grundlag af den officielle Statistik udarbejdet Afhandling, hvori det bl. a. søges paavist, at Købstadbefolkningen aarlig gennem Postvæsenet beskattes med mindst 1 Million Kr. til Bedste for Landbefolkningen.

Da jeg ikke har kunnet komme til den Erkendelse, at en saadan Paastand, der forekommer mig egnet til at vække Opsigt, kan støttes paa det foreliggende Materiale, finder jeg Anledning til, under Hensyn til den Authenticitet, der formentlig vil blive tillagt Afhandlingen som Følge af, at den er forfattet af en Fagmand og har fundet Optagelse i Tidsskriftet, at udbede mig Plads i samme for følgende Bemærkninger.

Den ærede Forfatter har baseret sin Undersøgelse paa en Deling af Korrespondancen i to Grupper: Bybefolkningens og Landbefolkningens Korrespondance.

Det synes imidlertid herved overset, at en saadan Sondring tildels er begrebsmæssig udelukket: de Breve, der udvexles mellem By og Land, høre ikke mere til Bybefolkningens end til Landbefolkningens Korrespondance.

Vil man derfor have et Overblik over de to omhandlede Befolkningsklassers Forhold til Korrespondancen, maa man nødvendigvis være i Stand til at udsondre tre Kategorier: Breve, der udvexles mellem Købstadboere indbyrdes; Breve, der udvexles mellem Landboere indbyrdes, og Breve, der udvexles mellem Landboere og Købstadboere.

En saadan Sondring lader sig imidlertid ikke foretage for Danmarks Vedkommende paa Grundlag af den officielle Statistik; denne oplyser, hvormange Breve der indgaa til Posthusene 1) fra disses egne Distrikter, med Sondring mellem Lokal- og Distriktsbreve, og 2) fra andre indenlandske Steder og Udlandet, men den opløser ikke den sidste Gruppe af Forsendelser efter Afsendelsessted.

Man kan derfor slet ikke her i Landet statistisk opgøre Bybefolkningens og Landbefolkningens Korrespondance.

Det maa da ogsaa bestrides, at dette er lykkedes den ærede Forfatter: hvad han beskæftiger sig med under de anførte Betegnelser er henholdsvis de i Byerne og de i Landdistrikterne omdelte Breve: de i Byerne omdelte Breve, der delvis, i ubekendt Omfang, ere skrevne paa Landet! de i Landdistrikterne omdelte Breve, der delvis, og i ubekendt Omfang, ere skrevne i Byerne!

Dette er da hverken Bybefolkningens eller Land-

befolkningens Korrespondance, og det Regnskab, den ærede Forfatter gør op, er derfor heller ikke Landbefolkningen og Bybefolkningen imellem.

Det bliver en Opgørelse af, hvormeget de i Byerne, henholdsvis i Landdistrikterne omdelte Breve hver for sig koste at befordre, og hvormeget de hver for sig give i Indtægt; de i Byerne omdelte Breve, mener Forfatteren, give en Million Kroner mere, end de koste, de paa Landet omdelte give en Million mindre, end de koste, og sluge saaledes den paa de første fortjente Million.

Det er denne Million, hvorom Talen er.

Der foreligger efter det anførte ingensomhelst Berettigelse til at sige, at den ydes af Bybefolkningen til Bedste for Landbefolkningen. —

Det er dette, som det har været mig om at gøre at udtale i disse Linjer; om Resultatet ellers har nogen Værdi eller Interesse, skal jeg ganske henstille; Opgørelsen er under alle Omstændigheder paa adskillige Punkter foretagen med en iøjnefaldende statistisk Forvovenhed.

Ligeledes ligger det udenfor mit Formaal med den ærede Forfatter at drøfte de øvrige postal-statistiske Resultater, der ere Frugten af hans Undersøgelse; kun skal jeg tillade mig den Bemærkning, at den ærede Forfatter øjensynlig nærer for stor Tillid til summariske Forholdstal.

Derimod skal jeg benytte Lejligheden til at berigtige en Misforstaaelse, hvori den ærede Forfatter gør sig skyldig med Hensyn til Postvæsenets Regnskab.

Det hedder Pag. 455, Lin. 9—12 f. o., at der paa Postvæsenets Budget ikke opføres nogen Udgiftspost

som Forrentning og Amortering af de Postvæsenet tilhørende Bygninger og andre Aktiver« og Forf. mener, at Postvæsenets Overskud bl. a. af denne Grund er mindre end det Beløb, hvormed det fremtræder paa Finansloven.

Det virkelige Forhold er imidlertid netop det modsatte: Da Postvæsenet stedse afholder Udgifterne til Anskaffelse af nyt Materiel, Opførelse af nye Bygninger o. s. v. paa Finanslovens § 6, d. v. s. af sine egne i hvert enkelt Aar erhvervede Indtægter, stiller Regnskabet sig selvfølgelig saaledes, at der ikke, som af den ærede Forfatter antaget, finder et fortsat ubogført Forbrug af Aktiver Sted, men at der tværtimod næsten hvert Aar oplægges et betydeligt Reservefond i Form af nye Aktiver.

Man vil sikkert ikke fejle meget ved at antage, at den aldeles overvejende Del af den Kapital, der i dette Øjeblik staar i Postvæsenet, er tilvejebragt paa denne Maade.

At man ikke skal opføre nogen Udgiftspost til Forrentning og Amortering af Aktiver, der helt ere anskaffede af løbende Indtægter, turde imidlertid ikke behøve nogen nærmere Paavisning.

København, d. 23. November 1894.